

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА
ІНСТИТУТ ГІДРОБІОЛОГІЇ НАН УКРАЇНИ
ГІДРОЕКОЛОГІЧНЕ ТОВАРИСТВО УКРАЇНИ
СПІЛКА БІОЛОГІВ І БІОТЕХНОЛОГІВ ОДЕСИ
ОДЕСЬКИЙ МІСЬКИЙ ДЕЛЬФІНАРІЙ «НЕМО»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРАКТИЧНОЇ ІХТІОЛОГІЇ

**Тези IV Міжнародної іхтіологічної
науково-практичної конференції**

Одеський національний університет
імені І. І. Мечникова,
7 – 11 вересня 2011 року

Одеса
Фенікс
2011

ББК 28.69

УДК: 597.2/5(061)

С 89

Редакційна колегія:

Іваниця В. О. (відп. редактор), Заморов В. В., Рижко І. Л.

Оргкомітет конференції:

Романенко В. Д. – д. б. н., професор, академік НАН України (співголова); Іваниця В. О. – д. б. н., професор (співголова); Заморов В. В. – к. б. н., доцент (заступник); Зайцев Ю. П. – д. б. н., професор, академік НАН України; Євтушенко М. Ю. – д. б. н., професор, член-кор. НАН України; Шульман Г. Є. – д. б. н., професор, член-кор. НАН України; Александров Б. Г. – д. б. н., професор; Курант В. З. – д. б. н., професор; Солдатов О. О. – д. б. н., професор; Болтачов О. Р. – к. б. н.; Бушуєв С. Г. – к. б. н.; Демченко В. О. – к. б. н.; Долинський В. Л. – к. б. н.; Ізергін Л. В. – к. б. н.; Шляхов В. О. – к. б. н.

Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології : тези IV Міжнар. іхтіологічн. наук.-практич. конф. (Одеса, 7–11 вересня 2011 р.). – Одеса : Фенікс, 2011. – 288 с.

ISBN 978-966-438-438-1

В збірнику опубліковано матеріали доповідей учасників IV Міжнародної іхтіологічної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми теоретичної і практичної іхтіології», що відбулася 7–11 вересня 2011 року в м. Одеса.

Матеріали відображають сучасний стан та напрямки іхтіологічних досліджень. Розглядаються актуальні теоретичні та практичні питання іхтіологічної науки. Презентовані результати щодо систематики та різноманіття риб, промислу та рибного господарства, генетики та фізіології риб, екології окремих видів, та інш.

Для іхтіологів, зоологів, викладачів, аспірантів, студентів біологічних спеціальностей.

Всі тези друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-438-438-1

© Колектив авторів, 2011

© ПП «Фенікс», оформлення, 2011

Зміст

АБРАМЕНКО М. И.

СТРУКТУРНАЯ ОРГАНИЗАЦИЯ АЗОВО-ДОНСКОЙ ЭСТУАРНОЙ
ПОПУЛЯЦИИ СЕРЕБРЯНОГО КАРАСЯ (*CARASSIUS AURATUS*
GIBELIO) 14

Александров Б. Г.

СОВРЕМЕННЫЕ ПРОБЛЕМЫ ОПРЕДЕЛЕНИЯ УЩЕРБА
БИОЛОГИЧЕСКИМ РЕСУРСАМ ЧЕРНОГО МОРЯ 17

БАБИЧ О. В.

МАСОВИЙ РОЗВИТОК СИНЬО-ЗЕЛЕНИХ ВОДОРОСТЕЙ У
ВОДОЙМАХ-ОХОЛОДЖУВАЧАХ ЕНЕРГЕТИЧНИХ ОБ'ЄКТІВ
ТА РОЛЬ РИБ-МЕЛПОРАТОРІВ У ЙОГО ПОПЕРЕДЖЕННІ 19

Балацкий К. Л., Волошкевич А. Н.

СКАТ МОЛОДИ ОСЕТРОВЫХ НА УКРАИНСКОМ УЧАСТКЕ
Р. ДУНАЙ 21

Балашов Д. А., Ковалев К. В., Беломестных И. М.

ОПЫТ ОЦЕНКИ КАЧЕСТВА ООЦИТОВ ОСЕТРОВЫХ РЫБ С
ПОМОЩЬЮ ИХ ГОРМОНАЛЬНОЙ СТИМУЛЯЦИИ
К СОЗРЕВАНИЮ И ОВУЛЯЦИИ IN VITRO В ПЕРИОД ЗИМОВКИ
САМОК 24

БАРБУХО О. В., Жиденко А. О.

ВИКОРИСТАННЯ ПРОБІОТИЧНОГО ПРЕПАРАТУ
«АГРОБІОБАК-2» В ЕМБРІОГЕНЕЗІ РИБ В УМОВАХ
ГЕРБИЦИДНОГО ЗАБРУДНЕННЯ 27

Безусий О. Л., Копейка Є. Ф., Дрокин С. І., Сироватка Д. А., Черепнин В. А., Бех В. В.

ВИВЧЕННЯ ВПЛИВУ КРІОКОНСЕРВУВАННЯ ТА
ДОВГОСТРОКОВОГО ЗБЕРІГАННЯ СПЕРМИ АМУРСЬКОГО
САЗАНА НА ЖИТТЄСТІЙКІСТЬ ЛИЧИНОК 30

Беляев В. В., Волкова О. М., Пархоменко О. О., Пришляк С. П.

МЕХАНІЗМИ ФОРМУВАННЯ РІВНІВ НАКОПИЧЕННЯ ¹³⁷Cs
РИБАМИ РІЗНОГО ТИПУ ЖИВЛЕННЯ 32

БОГАЧИК Т. А.

ЭКОЛОГО-МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ АДАПТАЦИИ
ПИЩЕВАРИТЕЛЬНОЙ СИСТЕМЫ БЫЧКОВЫХ РЫБ
(GOBIIDAE) 35

Болтачев А. Р., Карпова Е. П.	
ПРИБРЕЖНАЯ МОРСКАЯ ЗОНА СЕВАСТОПОЛЯ КАК ОДИН ИЗ ЦЕНТРОВ ВИДОВОГО РАЗНООБРАЗИЯ ИХТИОФАУНЫ ЧЕРНОГО МОРЯ	36
Болтачев А. Р., Карпова Е. П., Саксаганский В. В.	
ТРАНСФОРМАЦИЯ ИХТИОЦЕНА ВОСТОЧНОГО СИВАША (АЗОВСКОЕ МОРЕ) ПОД ВЛИЯНИЕМ АНТРОПОГЕННЫХ ФАКТОРОВ	40
Булат Дм. Е., Булат Дн. Е.	
ЕРШ ДУНАЙСКИЙ – <i>GYMNOCEPHALUS BALONI</i> HOLČÍK ET HENSEL, 1974 НОВЫЙ ВИД ДЛЯ ИХТИОФАУНЫ МОЛДОВЫ. . .	43
Булат Дн. Е., Булат Дм. Е.	
РАЗНООБРАЗИЕ ИХТИОФАУНЫ МАЛЫХ РЕК РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА	45
Бушуев С. Г., Балацкий К. Л., Кудряшов С. С.	
УЧЕТЫ МОЛОДИ ОСЕТРОВЫХ РЫБ В КИЛИЙСКОЙ ДЕЛЬТЕ Р. ДУНАЙ В 2007 – 2010 ГГ.	48
Великопольський І. Й., Діденко О. В.	
ПРОВЕДЕННЯ ІХТІОЛОГІЧНОЇ ЗЙОМКИ НА МАЛИХ РІЧКАХ ДЛЯ ОЦІНКИ ЗБИТКІВ, ЗАПОДІЯНИХ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ.	51
Виноградов Е. В., Романова Н. Н., Симонов В. М.	
ПОКАЗАТЕЛИ КРОВИ КАРПОВ, ОТОБРАННЫХ ПО УСТОЙЧИВОСТИ К НЕБЛАГОПРИЯТНЫМ ФАКТОРАМ СРЕДЫ	53
Волошкевич А. Н., Балацкий К. Л.	
РЫБОХОЗЯЙСТВЕННОЕ ИСПОЛЬЗОВАНИЕ САСЫКА ПРИ ВОССТАНОВЛЕНИИ ЕГО СВЯЗИ С МОРЕМ.	56
Воронина Е. П.	
СИСТЕМА СЕНСОРНЫХ КАНАЛОВ ГОЛОВЫ И ТАКСОНОМИЧЕСКОЕ ЗНАЧЕНИЕ ЕЕ ПРИЗНАКОВ У ПРЕДСТАВИТЕЛЕЙ ОТРЯДА PLEURONECTIFORMES.	59
Воскобойникова О. С., Назаркин М. В., Голубова Е. Ю.	
РАННИЕ СТАДИИ РАЗВИТИЯ РЫБ СЕВЕРНОЙ ЧАСТИ ОХОТСКОГО МОРЯ	61

ГЕТЬМАН Т. П.	
ОСОБЕННОСТИ РАСПРОСТРАНЕНИЯ И РАСПРЕДЕЛЕНИЯ КАМЕННОГО ОКУНЯ <i>SERRANUS SCRIBA</i> (LINNAEUS, 1758) У БЕРЕГОВ КРЫМА (ЧЁРНОЕ МОРЕ).....	64
ГЛАДКИЙ Т. В., ШЕВЧЕНКО Н. С.	
ЗУСТРІЧАЛЬНІСТЬ ДЕФОРМОВАНИХ ЯДЕР ЕРИТРОЦИТІВ КРОВІ РИБ РОДИНИ БИЧКОВИХ (GOBIIDAE) В ВОДОЙМИЩАХ З РІЗНИМИ ЕКОЛОГІЧНИМИ УМОВАМИ.....	67
ГЛЕБОВА Ю. А., ТАРГОНІЙ С. М.	
ВПЛИВ ЯКОСТІ ВОДИ НА ВІДТВОРЮВАЛЬНУ ЗДАТНІСТЬ КОРОПА <i>CYPRINUS CARPIO</i> L. У РИБНИЧОМУ ГОСПОДАРСТВІ УЛАНІВСЬКОГО РИБЦЕХА ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	68
ГОЛОВАНОВ В. К.	
ТЕРМОРЕГУЛЯЦИОННОЕ ПОВЕДЕНИЕ У МОЛОДИ И ВЗРОСЛЫХ РЫБ	70
ГОНЧАРОВ Г. Л.	
НЕКОТОРЫЕ ДАННЫЕ О РАСПРОСТРАНЕНИИ БЫЧКОВ (GOBIIDAE: TELEOSTEI) В БАССЕЙНЕ СЕВЕРСКОГО ДОНЦА....	73
ГРУНИНА А. С., РЕКУБРАТСКИЙ А. В., ЦВЕТКОВА Л. И., БАРМИНЦЕВ В. А., ВАСИЛЬЕВА Е. Д.	
ВОССТАНОВЛЕНИЕ ГЕНОФОНДОВ ИСЧЕЗАЮЩИХ ВИДОВ ОСЕТРОВЫХ РЫБ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ МЕТОДА ДИСПЕРМНОГО АНДРОГЕНЕЗА.....	76
ДВОРЕЦКИЙ А. И., БАЙДАК Л. А.	
ИЗМЕНЕНИЕ СОСТАВА ИХТИОФАУНЫ ПОРОЖИСТОГО УЧАСТКА ДНЕПРА, ПОСЛЕ ГИДРОСТРОИТЕЛЬСТВА	79
ДЕМЧЕНКО В. А., ДЕМЧЕНКО Н. А.	
ОСОБЕННОСТИ ФОРМИРОВАНИЯ ИХТИОЦЕНОЗОВ АЗОВСКОГО МОРЯ В СОВРЕМЕННЫЙ ПЕРИОД	82
ДЖУРТУБАЕВ Ю. М., ДЖУРТУБАЕВ М. М.	
НЕКОТОРЫЕ ИТОГИ ИЗУЧЕНИЯ МАКРОЗООБЕНТОСА ПРИДУНАЙСКИХ ОЗЕР ОДЕССКОЙ ОБЛАСТИ	84
ДОЛИНСКИЙ В. Л., АФАНАСЬЕВ С. А., САВЧЕНКО Е. В., АБРАМЮК И. И.	
ПЛОТВА ПАННОНСКАЯ <i>RUTILUS VIRGO</i> (HECKEL, 1852) (PISCES, CYPRINIDAE) – НОВЫЙ ВИД ДЛЯ ИХТИОФАУНЫ УКРАИНЫ.....	86

Дробняк О. А., Красновид В. Ю., Шляпкін Я., Квач Ю.	
ПАРАЗИТИ БИЧКОВИХ РИБ (АСТІНОРТЕРУГІІ: GOBIIDAE) СУХОГО ЛИМАНУ, ЧОРНЕ МОРЕ	89
Дрокин С. И., Копейка Е. Ф., Солдатов А. А., Туркулова В. Н., Балтачев А. Р.	
КРИОКОНСЕРВАЦІЯ СПЕРМИ РЫБ ЧЁРНОГО МОРЯ	90
Есипова Н. Б.	
ИССЛЕДОВАНИЯ ПАРАЗИТОФАУНЫ РЫБ ЗАПОРОЖСКОГО (ДНЕПРОВСКОГО) ВОДОХРАНИЛИЩА В ИСТОРИЧЕСКОМ АСПЕКТЕ	92
Евтушенко М. Ю., Озеран А. Г.	
ОСОБЛИВОСТІ ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ СОМА ЄВРОПЕЙСЬКОГО В УМОВАХ РИБНИЧОГО ГОСПОДАРСТВА ВАТ «ЧЕРНІГВІРИБГОСП»	95
Заброда Т. А.	
МОРФОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ И ВОПРОСЫ ПОПУЛЯЦИОННОЙ СТРУКТУРЫ БЫЧКА-ШИРМАНА <i>PONTICOLA SYRMAN</i> (NORDMANN, 1840) В АЗОВСКОМ МОРЕ.	98
Заморов В. В., Леончик Е. Ю.	
ОЦЕНКА ЧИСЛЕННОСТИ БЫЧКА-КРУГЛЯКА НА КАМЕНИСТОМ СУБСТРАТЕ В АКВАТОРИИ ОСТРОВА ЗМЕИНЫЙ	101
Заморов В. В., Рижко І. Л., Друзенко О. В.	
БІОХІМІЧНИЙ ПОЛІМОРФІЗМ БИЧКА-КРУГЛЯКА <i>NEOGOBIOUS MELANOSTOMUS</i> (PALLAS) В ОДЕСЬКІЙ ЗАТОЦІ	104
Заморова М. А., Заморов В. В.	
РАЗМЕРНО-ВОЗРАСТНОЙ СОСТАВ БЫЧКА-КРУГЛЯКА В ОДЕССКОМ ЗАЛИВЕ (ЧЕРНОЕ МОРЕ) В 2007 ГОДУ	107
Зарубин О. Л.	
ПРОБЛЕМЫ ОБРАЩЕНИЯ С ОТКРЫТЫМИ ВОДОЕМАМИ 30-ТИ КИЛОМЕТРОВОЙ ЗОНЫ ЧАЭС	110
Захарченко І. Л., Кражан С. А., Григоренко Т. А., Базаєва А. М.	
КОМПЛЕКСНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ПРИРОДНОЇ КОРМОВОЇ БАЗИ ТА ІХТІОФАУНИ ВОДОЙМИ-ОХОЛОДЖУВАЧА ХМЕЛЬНИЦЬКОЇ АТОМНОЇ ЕЛЕКТРОСТАНЦІЇ	113

КАРАВАНСКИЙ Ю. В., Зинченко О. Ю., Кранга Е. М.	
МИКРОБИОТА КОЖНЫХ ПОКРОВОВ И КИШЕЧНИКА КРАСНОГО НЕОНА <i>PARACHEIRODON AXELRODI</i> SCHULTZ, 1956	115
КАРПОВА Е. П., САКСАГАНСКИЙ В. В.	
РАСПРЕДЕЛЕНИЕ РЫБ СЕМЕЙСТВА БЫЧКОВЫХ (GOBIIDAE) У ЧЕРНОМОРСКОГО ПОБЕРЕЖЬЯ КРЫМА	117
КИРИЛЮК О. П., Долинський В. Л., Савченко Є. В., Абрам'юк І. І.	
БІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПЛОСКІРКИ, ПЛІТКИ І КРАСНОПІРКИ ГИРЛОВОЇ ДІЛЯНКИ Р. ВІТА	119
КІРЕЄВА І. Ю.	
РЕЗУЛЬТАТИ ВИРОЩУВАННЯ МОЛОДІ БЛУГИ В БАСЕЙНАХ З МЕТОЮ ФОРМУВАННЯ МАТОЧНИХ СТАД	122
КОВАЛЕВ К. В., Дума В. В., Дума Л. Н., Балашов Д. А., Купченко С. А., Пономарева Е. Н., Рекубратский А. В.	
ВЛИЯНИЕ 17 β -ЭСТРАДИОЛА НА ДИФФЕРЕНЦИАЦИЮ ПОЛА БЕСТЕРА (<i>HUSO HUSO</i> $\times$ <i>ACIPENSER RUTHENUS</i>), РУССКОГО ОСЕТРА (<i>A. GUELLENSTAEDTII</i>) И СИБИРСКОГО ОСЕТРА (<i>A. BAERII</i>).	125
КОВАЛЕНКО В. Ф., Злацький І. А.	
ВИЗНАЧЕННЯ ТОКСИЧНОСТІ ХЛОРОВАНИХ ФЕНОЛІВ ЗА ДОПОМОГОЮ ЕМБРІОГЕНЕЗУ У РИБ.	128
КОВАЛЬЧУК О. М.	
ПРО НЕОБХІДНІСТЬ ВИВЧЕННЯ ПАЛЕОІХТІОФАУНІСТИЧНОГО МАТЕРІАЛУ З НЕОГЕНОВИХ МІСЦЕЗНАХОДЖЕНЬ ПІВДНЯ УКРАЇНИ.	131
КОЗИЙ М. С., Семенюк С. К., Алексенко Т. Л.	
ГИСТОЛОГИЧЕСКИЙ ЭКСПРЕСС-МЕТОД ОЦЕНКИ СОСТОЯНИЯ ГИДРОБИОНТОВ ЖИВОТНОГО ПРОИСХОЖДЕНИЯ В ПРОБЛЕМЕ ОХРАНЫ ВОДОЁМОВ ОТ ЗАГРЯЗНЕНИЯ.	134
КОПЕЙКА Е. Ф., Дрокин С. И., Черепанов В. В., Безусый О. Л., Сироватка Д., Грициняк И. И.	
КАЧЕСТВО КРИОКОНСЕРВИРОВАННОЙ СПЕРМЫ САЗАНОВ ПОСЛЕ 25 ЛЕТ ХРАНЕНИЯ	136

- Костюк К. В., Грубінко В. В.**
 РЕАКЦІЯ КЛІТИННИХ МЕМБРАН ІКРИ *POECILIA RETICILATA*
 РЕТЕР НА ДІЮ ІОНІВ ЦИНКУ ТА СВИНЦЮ 139
- Котовська Г. О., Христенко Д. С., Рудик-Леуська Н. Я., Хупченко Т. В.**
 ОСНОВНІ БІОЛОГІЧНІ ПОКАЗНИКИ ПОПУЛЯЦІЇ ПЛОСКИРКИ
 (*BLISSA VJOERKNA* LINNEUS, 1758) КРЕМЕНЧУЦЬКОГО
 ВОДОСХОВИЩА 142
- Красюк Ю. Н., Худияш Ю. Н., Причепка Н. В.**
 ИЗМЕНЕНИЕ СОДЕРЖАНИЯ КРАСНЫХ КРОВЯНЫХ
 ТЕЛЕЦ МОЛОДИ КАРПА ПРИ ПОСТЕПЕННОМ И РЕЗКОМ
 ПОВЫШЕНИИ СОЛЕННОСТИ ВОДЫ 144
- Куцоконь Ю. К., Циба А. О.**
 СУЧАСНИЙ ВИДОВИЙ СКЛАД РИБНОГО НАСЕЛЕННЯ ПРАВИХ
 ПРИТОК СЕРЕДНЬОГО ДНІПРА, РОСІ ТА СТУГНИ 146
- Лавріненко Є. А., Глебова Ю. А.**
 БІОТЕХНІКА ШТУЧНОГО ВІДТВОРЕННЯ БІЛОГО АМУРА
 (*STENOPHARYNGODON IDELLA* VAL.) НА БАЗІ ВСП НУБІП
 УКРАЇНИ «НЕМІШАЄВСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ КОЛЕДЖ» . 149
- Ляврін Б. З., Хоменчук В. О., Бияк В. Я., Курант В. З. 151**
 ОСОБЛИВОСТІ ВМІСТУ ЛІПІДІВ ТА ЇХ ОКРЕМИХ КЛАСІВ У
 ТКАНИНАХ ПРІСНОВОДНИХ РИБ 151
- Майструк А. А.**
 ПЛОДЮЧІСТЬ ТА ПРОДУКТИВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ ОКУНЯ
 (*PERCA FLUVIATILIS* L.) ОЗЕР ШАЦЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО
 ПРИРОДНОГО ПАРКУ..... 153
- Манило Л. Г., Милованов А. И.**
 К ВОПРОСУ О БАРАБУЛЕ АЗОВО-ЧЕРНОМОРСКОГО
 БАССЕЙНА..... 155
- Маренков О. М., Федоненко О. В.**
 СУЧАСНИЙ СТАН ТА РИБОГОСПОДАРСЬКА ЕКСПЛУАТАЦІЯ
 ПОПУЛЯЦІЙ ЛЯЩА (*ABRAMIS BRAMA*) ЗАПОРІЗЬКОГО
 ВОДОСХОВИЩА 159
- Матвиенко Н. Н.**
 ХАРАКТЕРИСТИКА АКВАБИРНАВИРУСА, ИЗОЛИРОВАННОГО
 ОТ РАДУЖНОЙ ФОРЕЛИ (*ONCORHYNCHUS MYKISS*) 161

Митяй І. С., Шевченко П. Г., Зубко П. Д., Суховецький Р. Г., Сусік О. В. ВИДОВИЙ СКЛАД ІХТІОФАУНИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РИБОГОСПОДАРСЬКОГО ВИКОРИСТАННЯ РІЧКИ РОСТАВИЦЯ	164
Митяй І. С., Шевченко П. Г., Ситник Ю. М., Шарило Д. Ю., Оверко Б. В. СУЧАСНИЙ СТАН ІХТІОФАУНИ ТА ВЕДЕННЯ РИБНИЦТВА В АНТОНІВСЬКОМУ ВОДОСХОВИЩІ РІЧКИ РІВ	167
Моисеева Е. В., Шиндавина Н. И. СРАВНИТЕЛЬНАЯ ОЦЕНКА ЭФФЕКТИВНОСТИ ПРИМЕНЕНИЯ ОПЛОДОТВОРЯЮЩИХ РАСТВОРОВ ДЛЯ ОСЕМЕНЕНИЯ ИКРЫ РАДУЖНОЙ ФОРЕЛИ	170
Мошу А. Я., Тромбицкий И. Д. ПАРАЗИТИЧЕСКИЕ ПРОТИСТЫ РЫБ – ВОЗМОЖНЫЙ ИНСТРУМЕНТ В БИОИНДИКАЦИИ КАЧЕСТВА МЕСТООБИТАНИЙ	173
Никольский В. Н., Шульман Г. Е., Щепкина А. М., Юнева Т. В. СОСТОЯНИЕ ОБЕСПЕЧЕННОСТИ ПИЩЕЙ ЧЕРНОМОРСКОГО ШПРОТА В СОВРЕМЕННЫЙ ПЕРИОД	176
Новицький Р. О., Христов О. О., Кочет В. М. ДІАГНОСТУВАННЯ ЛЕТАЛЬНОГО ВПЛИВУ ЕЛЕКТРОСТРУМУ НА РИБ	178
Потрохов О. С., Зіньковський О. Г. ВПЛИВ СОЛОНОСТІ ВОДИ НА ВМІСТ КОРТИЗОЛУ В ПЛАЗМІ КРОВІ РИБ	182
Пуговкин А. Ю., Копейка Е. Ф., Дрокин С. И., Гордиенко Е. А., Черепнин В. А., Грициняк И. И. РЕАКЦИЯ СПЕРМИЕВ КАРПА НА СОЛЕВЫЕ СРЕДЫ КАК ТЕСТ НА КРИОРЕЗИСТЕНТНОСТЬ	185
Пшеничнов Л. К. РАЗНООБРАЗИЕ РАЗМНОЖЕНИЯ И РАЗВИТИЯ ИКРЫ ВЫСОКОШИРОТНЫХ ВИДОВ БЕЛОКРОВНЫХ РЫБ АНТАРКТИКИ (СЕМЕЙСТВО CHANNICHTHYIDAE)	186
Романенко В. Д., Потрохов О. С., Зіньковський О. Г., Худяш Ю. М., Пустовгар В. П. ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАТУС БИЧКА ПІСОЧНИКА З РІЗНИХ ПОПУЛЯЦІЙ	188

Свечкова Н. В.	
ВАЖКІ МЕТАЛИ У ОРГАНАХ І ТКАНИНАХ КАНАЛЬНОГО СОМА ПРИДНІПРОВСЬКОГО ТЕПЛОВОДНОГО РИБНОГО ГОСПОДАРСТВА	191
Сеник Ю.І., Хоменчук В.О., Бияк В. Я., Курант В.З.	
ОСОБЛИВОСТІ ЛІПІДНОГО СКЛАДУ ТКАНИН ПЕЧІНКИ ТА ЗЯБЕР КОРОПА ЗА ДІЇ ПІДВИЩЕНИХ КОНЦЕНТРАЦІЙ ІОНІВ КАДМІЮ	194
Слынько Е. Е.	
ДЕТЕРМИНАЦІЯ ДИНАМІКИ РАННЕГО РАЗВИТТЯ ПРИ МЕЖВИДОВОЇ ГІБРИДИЗАЦІЇ РИБ.	197
Слынько Ю. В.	
ЗАКОНОМЕРНОСТІ І МЕХАНІЗМИ РАССЕЛЕННЯ РИБ В ПРЭСНОВОДНИХ ЕКОСИСТЕМАХ РЕК РУССКОЙ РАВНИНЫ ПОНТО-КАСПІЙСКОГО СТОКА	198
Слынько Ю. В., Боровикова Е. А.	
ЗООГЕОГРАФІЯ РИБ ЦЕНТРАЛЬНОЇ АЗІЇ. ФАУНІСТИЧЕСКАЯ І ФІЛОГЕНЕТИЧЕСКАЯ РЕВІЗИЯ.	201
Снигирев С. М.	
ІХТІОФАУНА НИЖНЕГО ДНЕСТРА	204
Солдатов А. А.	
СЛУЧАИ ЕСТЕСТВЕННОЙ МЕТГЕМОГЛОБИНЕМИИ У МОРСКИХ РИБ.	207
Сондак В. В., Гриб Й. В., Волкошовець О. В.	
МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ ІНДЕКСА ДЕМОГРАФІЧНОГО НАВАНТАЖЕННЯ НА ІХТІОЕКОЛОГІЧНИЙ СТАН РІЧКОВОГО БАССЕЙНУ	210
Станіславчук Г. В.	
СТРУКТУРНО-ФУНКЦІОНАЛЬНІ ЗМІНИ КРОВІ КОРОПА (<i>CYPRINUS CARPIO L.</i>) ЗА РІЗНОГО ВМІСТУ ІОНІВ СЕЛЕНУ У ВОДІ	214
Столбунов И. А., Шляпкин И. В.	
СУТОЧНАЯ ДИНАМИКА ВИДОВОГО РАЗНООБРАЗИЯ І ПЛОТНОСТИ СКОПЛЕНІЙ РИБ В УСЛОВИЯХ ТРОПИЧЕСКИХ ВОДОЁМОВ І ВОДОТОКОВ	217

СТОЛБУНОВА В. В.

ОСОБЕННОСТИ НАСЛЕДОВАНИЯ ЛОКУСОВ ЯДЕРНОГО
ГЕНОМА И МТДНК ПРИ ОТДАЛЕННОЙ ГИБРИДИЗАЦИИ
ПЛОТВЫ (*RUTILUS RUTILUS* L.) И ЛЕЩА (*ABRAMIS BRAMA* L.) 219

ТКАЧЕНКО М. Ю.

СТРУКТУРА ПОПУЛЯЦІЇ БИЧКА-КРУГЛЯКА (*NEOGOBIUS
MELANOSTOMUS* (PALLAS, 1814) ЗА РІЗНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ
УМОВ 223

ТКАЧЕНКО П. В.

ГОРБЫЛИ SCIAENIDAE В ТЕНДРОВСКОМ И ЯГОРЛЫЦКОМ
ЗАЛИВАХ И ПРИЛЕГАЮЩИХ К НИМ АКВАТОРИЯХ ЧЕРНОГО
МОРЯ 224

ФЕДОНЕНКО О. В.

ГІДРОЕКОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗАПОРІЗЬКОГО
ВОДОСХОВИЩА В УМОВАХ АНТРОПОГЕННОГО
НАВАНТАЖЕННЯ 227

ФЕДОНЕНКО О. В., ШМАГАЙЛО М. О.

ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЇ КАРАСЯ ЗАПОРІЗЬКОГО
ВОДОСХОВИЩА 230

ХРИСТЕНКО Д. С., КОТОВСЬКА Г. О., ХОМЕНКО М. М.

ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЇ І УЛОВИ КАРАСЯ СРІБЛЯСТОГО
КРЕМЕНЧУЦЬКОГО ВОДОСХОВИЩА 233

ХУДИЙ О. І., БЕЖЕНАР Р. В., ЛУКАНЬ О. В.

РАРИТЕТНА ІХТІОФАУНА РІЧКИ ЧЕРЕМОШІ 234

ХУДІЯШ Ю. М., КРАСЮК Ю. М.

ОСОБЛИВОСТІ ВПЛИВУ ШВИДКОЇ ЗМІНИ СОЛОНОСТІ ВОДИ
НА ФІЗІОЛОГІЧНИЙ СТАН БИЧКА ПІСОЧНИКА 237

ЧЕРНИКОВА С. Ю., ЗАМОРОВ В. В., БАРАБАНОВ В. А.

НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ БИОЛОГИИ БЫЧКА-КНУТА
MESOGOBIUS VATRACHOCEPHALUS (PALLAS)
В ОДЕССКОМ ЗАЛИВЕ (ЧЕРНОЕ МОРЕ) 239

ЧЕРНОВА Н. В.

ХОРОЛОГИЧЕСКАЯ СТРУКТУРА ФАУНЫ РЫБ АРКТИЧЕСКОГО
РЕГИОНА 242

Чесалин М. В., Алшогоби С. Р., Чесалина Т. Л.	
НЕРЕСТ И РАЗМЕРЫ СОЗРЕВАНИЯ ЛУФАРЯ <i>ROMATOMUS</i> <i>SALTATRIX</i> В ПРИБРЕЖНЫХ ВОДАХ АРАВИЙСКОГО МОРЯ В РАЙОНЕ ОМАНА	244
Чесалин М. В., Климова Т. Н., Чесалина Т. Л., Вдовович И. В., Пустоварова Н. И., Доценко В. С.	
ИХТИОФАУНА СЕВАСТОПОЛЬСКОЙ БУХТЫ (ЧЕРНОЕ МОРЕ) В 2005-2009 ГГ.	247
Шаганов В. В.	
ТАКСОНОМИЧЕСКИЙ СОСТАВ И РАСПРЕДЕЛЕНИЕ ИХТИОФАУНЫ ДОННО-ПРИБРЕЖНОГО КОМПЛЕКСА ВОСТОЧНОГО КРЫМА.	250
Шаганов В. В., Милованов А. И.	
ВИДОВОЙ СОСТАВ И БИОТОПИЧЕСКОЕ РАСПРЕДЕЛЕНИЕ БЫЧКОВЫХ РЫБ (GOBIIDAE) В КЕРЧЕНСКОМ ПРОЛИВЕ ...	253
Шаганов В. В., Чаркин М. М.	
К ЭКОЛОГИИ И ПИТАНИЮ ГЛАЗЧАТОГО ГУБАНА (<i>CRENILABRUS OCELLATUS</i> FORSSCAL, LABRIDAE) В ПРИБРЕЖНОЙ ЗОНЕ КЕРЧЕНСКОГО ПРОЛИВА.	256
Шаганов В. В., Чепель В. М.	
КРАТКИЙ ПРЕДВАРИТЕЛЬНЫЙ ОБЗОР ИХТИОФАУНЫ УЗКО- ПРИБРЕЖНОЙ ЗОНЫ КЕРЧЕНСКОЙ БУХТЫ.	257
Шевченко П. Г., Митяй І. С., Гненна М. О., Дегтяренко О. В., Гарьян Л. В.	
ИХТИОФАУНА ШТУЧНИХ ВОДОЙМ ВИРОБНИЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ	260
Шевченко П. Г., Митяй І. С., Халтурин М. Б., Ротко Ю. М., Штефан О. О.	
РИБОГОСПОДАРСЬКЕ ОСВОЄННЯ ТА СТАН ІХТИОФАУНИ ВОДОСХОВИЩА „МЕДВЕДІВСЬКЕ” РІЧКИ ГНИЛЮП’ЯТЬ ...	263
Шекк П. В.	
СОВРЕМЕННОЕ СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ МАРИКУЛЬТУРЫ РЫБ В ПРИЧЕРНОМОРЬЕ	266
Шляхов В. А.	
СОСТОЯНИЕ И ПРОБЛЕМЫ ИССЛЕДОВАНИЙ ДОСТУПНЫХ УКРАИНЕ ВОДНЫХ ЖИВЫХ РЕСУРСОВ ЧЕРНОГО И АЗОВСКОГО МОРЕЙ.	269

Шляхов В. А., Михайлюк А. Н.	
ЛИМИТЫ ВАЖНЕЙШИХ ПРОМЫСЛОВЫХ РЫБ ЧЕРНОГО И АЗОВСКОГО МОРЕЙ В 2007-2010 ГГ. И ПРОБЛЕМЫ ИХ ОСВОЕНИЯ	272
ЮНЕВА Т. В., Щепкина А. М., Забелинский С. А., Никольский В. Н., Романова З. А., Дацык Н. Ю.	
ВЛИЯНИЕ ОБЕСПЕЧЕННОСТИ ПИЩЕЙ НА СОДЕРЖАНИЕ И ЖИРНОКИСЛОТНЫЙ СОСТАВ ЛИПИДОВ В ТЕЛЕ ЧЕРНОМОРСКОГО ШПРОТА <i>SPRATTUS SPRATTUS PHALERICUS</i> (RISSO)	276
GORADZE R. X., CHERNOVA T. N., MGELADZE M. M.	
CHANGES IN ICHTHYOFAUNA OF THE PALIASTOMI LAKE ..	279
KOŠČO J., PEKÁRIK L., KOŠUTHOVÁ L.	
SPREADING PATTERNS OF INVASIVE AMUR SLEEPER (<i>PERCCOTTUS GLENII</i> DYBOWSKI 1877) IN SLOVAKIA	281
PATIMAR R., AMUEI M., MIR-ASHRAFI S.M., MOVAHEDI-NASAB M., HASAN-KHANI M.	
SOME BIOLOGICAL CHARACTERISTICS OF CHUB <i>SQUALIUS</i> <i>CEPHALUS</i> (LINNAEUS, 1758) IN SEFIDROUD RIVER, SOUTHERN CASPIAN SEA– IRAN	282
POLICAR T., SMYTH J., FLANIGAN M., KOUBA A., KOZÁK P.	
SODIUM CHLORIDE AND ITS COMBINATION WITH REMOVAL OF DEAD EGGS – EFFECTIVE ANTIFUNGAL TREATMENTS FOR ARTIFICIAL INCUBATION IN CRAYFISH <i>AUSTROPOTAMOBIOUS</i> <i>PALLIPES</i>	283
SHULMAN G.E.	
FUNCTIONAL AND METABOLIC FOUNDATION OF MARINE FISH BIODIVERSITY	285

Ткаченко М. Ю.

**СТРУКТУРА ПОПУЛЯЦІЇ БИЧКА-КРУГЛЯКА
(*NEOGOBIOUS MELANOSTOMUS* (PALLAS, 1814))
ЗА РІЗНИХ ЕКОЛОГІЧНИХ УМОВ**

*Міжвідомча лабораторія моніторингу екосистем Азовського басейну
Одеського філіалу Інституту біології південних морів та
Таврійського державного агротехнологічного університету,
Україна, м. Мелітополь, Україна, tkachenkomaria@mail.ru*

Вивчення особливостей вікової, розмірно-масової та статеві структури бичка-кругляка (*Neogobius melanostomus* (Pallas, 1814)) у водоймах, що різняться за гідроекологічними умовами, мають важливе значення для розуміння адаптаційних можливостей виду. Бичок-кругляк є еврибіонтним видом, який окрім морів також живе у лиманах, річках та водосховищах. Традиційно вважається, що фактори навколишнього середовища здатні впливати на структуру популяції, зміни якої свідчать про потенційну здатність виду пристосовуватись до різних екологічних умов.

В ході досліджень була вивчена розмірно-масова, вікова та статева структури особин бичка-кругляка. Збір матеріалу здійснювався у період 2010 – 2011 рр. (n = 252) у модельних водоймах, що різняться показниками солоності: Утлюцький (12 – 15 0/00), Тилігульський (12 – 13 0/00) лимани, Азовське море (10,8 0/00), Каїнкулацьке водосховище (2,1 0/00), затока Дніпра (Каїрська балка) (0,85 0/00). В процесі збору використовувалися різноманітні знаряддя лову (зяброві сітки, бичкова драга, крючкові вудки). Для характеристики довжини використовувалась промислова довжина риб (SL).

Характеризуючи розмірно-масові показники бичка-кругляка з модельних водойм було встановлено значну розбіжність між прісноводними та морськими популяціями за показниками середніх розмірів та ваги особин. Так найбільші середні значення довжини та маси були зафіксовані в Утлюцькому лимані (12,0 см та 50,1 г), а найменші у Каїнкулацькому водосховищі (5,7 см та 4,0 г). Також була відмічена значна різниця середніх розмірів особин у морських водоймах. Особливо чітко різняться середні розмірно-масові показники довжини тіла та маси в Азовському морі (7,4 см та 9,8 г) в порівнянні з іншими солонуватими водоймами – Тилігульським (10,0 см та 30,5 г) та Утлюцьким лиманами. На нашу думку, це можна пояснити інтенсивним промисловим навантаженням на популяцію бичка-кругляка в Азовському морі.

Характеризуючи статеву структуру бичка-кругляка кругляка у водоймах різного типу, слід відмітити певне домінування в більшості популяцій самців над самицями. Найбільше їх домінування відмічено в Утлюцькому (80,9 %) та Тилігульському (62,5 %) лиманах.

Вікова структура бичка-кругляка представлена 5 групами. У віковій структурі популяції з Азовського моря та Тилігульського лиману домінують дворічки – близько 70 %. Популяція виду в Утлюцькому лимані та затоці Дніпра характеризується домінуванням трирічок – близько 57 %.

Отримані результати свідчать про наявність відмінностей у розмірно-масовій, статевій та віковій структурі виду, причиною яких може бути різниця умов існування, особливості харчової бази та рівнем антропогенного пресу на популяцію досліджуваного виду.

В майбутньому ці питання потребують більш детального дослідження, особливо у розрізі аналізу спектру живлення та енергетичного балансу особин в прісних та солоних водоймах. Це може більш точно відповісти на питання щодо різниці в популяційній структурі виду.

Ткаченко П. В.

ГОРБЫЛИ SCIAENIDAE В ТЕНДРОВСКОМ И ЯГОРЛЫЦКОМ ЗАЛИВАХ И ПРИЛЕГАЮЩИХ К НИМ АКВАТОРИЯХ ЧЕРНОГО МОРЯ

*Черноморский биосферный заповедник НАН Украины,
Голая Пристань, Херсонская обл., Украина, bsbr-nauka@yandex.ru*

Из трех видов горбылей, числящихся в Черном море согласно списков Т.С. Расса (1993), мы остановимся только на двух – это светлый горбыль *Umbrina cirrosa* Linnaeus и темный горбыль *Sciaena umbra* Linnaeus. Оба вида имеют невысокую численность в Черном море и внесены в Красную книгу Украины. В северо-западной части моря чаще всего они встречаются у крымского побережья, где собственно постоянно обитают. У других берегов они появляются крайне редко или вовсе отсутствуют.

Нашими постоянными исследованиями Тендровский и Ягорлыцкий заливы, а также прилегающие к ним акватории – это часть Черного моря, омывающая Кинбурнский п-ов и о. Тендра, охвачены еще с 1988 года. До этого с 1981 года такие работы проводил здесь В.И. Пинчук. Большая часть данных акваторий входит в состав Черноморского биосферного заповедника НАН Украины. За эти последние 30 лет постоянных